

Seară Rahmaninov

(Costin Popa – 6 decembrie 2009)

Emoție! La un recent concert al Filarmonicii bucureștene, orchestra a intrat pe scena Ateneului cu douăzeci de minute mai târziu față de ora prevăzută, făcând auditoriul să se întrebe dacă nu i se rezervă o surpriză neplăcută, în contextul fenomenelor care bulversează viața normală a primei instituții simfonice a țării. Nu a fost nimic din ce s-a presupus, doar că nimeni nu a cerut scuze unui public care a umplut total sala deși, în seara respectivă, se transmitea la TV dezbaterile celor doi candidați la președinție.

Admirația, dragostea cu care este înconjurat pianistul Dan Grigore, solistul concertului, rezistă oricărei concurențe! În plus, dirijor era extravagantul Misha Katz iar programul, de mare atractivitate. Seară Rahmaninov!

Deschiderea a revenit scurtei **Vocalize**, opus mai cunoscut și, poate, mai potrivit redat de vocea de soprană, ce valorizează expresivitatea glasului uman. În varianta orchestrală, derulată cu același filon de duioșie, de tristețe, **Vocaliza** a pus la încercare violinele și l-a găsit pe Misha Katz într-o stare de extremă exaltare. Este un dirijor prin a cărui fibră muzica pătrunde adânc și lasă urme. Dar, de multe ori, exteriorizarea – prin gestică-i largă, prin mimică – apare excesivă și exagerată. A confirmat-o și în a doua piesă a concertului, **Rapsodia pe o temă de Paganini, pentru pian și orchestră, în la minor, op. 43** când, iată, se sprijină cu coatele pe pian și încearcă, parcă, să-l hipnotizeze, să-l vrăjească pe solist, în momentele cadențelor. Nu sunt adeptul dirijorului-semafor, preocupat numai de tactare, ci cred că brațele, trupul, chipul trebuie să exprime sevele picurate în sonuri. În anumite limite. Misha Katz le-a depășit.

Noroc că Dan Grigore și-a continuat imperturbabil expunerea efluviiilor romantice ale lui Rahmaninov, de la plutiri și filigrane de sorginte chopiniană sau impresionistă la forța ce trimite la filonul brahmsian sau la vâna ceaikovskiană. Interpretarea oferită de reputatul pianist a fost o demonstrație de tehnică, virtuozitate sobră și plămădire de esențe.

Trecând peste capitolul de inedit al prestației dirijorale, să notez totuși că Misha Katz este un muzician eficient și ferm în conducere, care știe să țină bine în mână un ansamblu de proporții. **Simfonia corală „Clopotele”, op.15, pentru soliști, cor și orchestră mare** a fost redată impresionant, cu un vârf de implicare în tumultul părții a treia, **Presto**. Construită pe temeuri ce parcurg drumul de la liric la dramatic, lucrarea și-a regăsit în viziunea lui Katz, cu susținerea corului pregătit de Iosif Ion Prunner, ipostazele așternute de compozitor, în care diversele imagini sonore ale clopotelor – de argint, de aur, de fier – punctează momente variate, de la cele vesele (**Allegro ma non tanto**) la tânguiriile funebre (**Lento lugubre**), trecând prin atmosfera de ceremonial nupțial sacru (**Lento**) sau prin dezlănțuiri cumplite (**Presto**). Sunt patru cadre, împlinite de prezența vocilor soliste: tenorul Ruben Mureșan (în partea primă), soprana Iulia Artamanov (voce frumoasă dar fără omogenitate odată ce depășește portativul) și baritonul Ionuț Pascu, glas impunător, cu impresionantă tentă declamatorie, care domină tutti orchestral-coral și demonstrează că simte cuvântul și patina frazei ruse.